

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden November 7 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' *Londonbol* ide jött tudósítások szerint, a' *János* és a' *Lajos* Eő Austriai kir. Főherczegségek a' mult October 23 - dik napjának estvéjén *Londonba* érkeztek, és ottan igen pompásan fogadtattak.

A' *Londoni* tudósításokban ismét új hírek tétetnek közönségesekké, mellyek a' *Northumberland* hajójában, az északi szélességnek $34^{\circ} 50'$ és a' nap nyugoti hosszúságnak $13^{\circ} 45'$ alatt (nem messze a' *Madera* szigetétől) írott levélben foglaltatnak. Egyikben ezen levelek közül ezek találtatnak: „Tudván azt, hogy az egész világ nagyon fülel arra, valami tsak azt a' férjfiat érdekli, a' kit mi a' hajónkon viszünk, el nem mulathatom ezen alkalmatosságot a' nélkül, hogy némelly történeteket felőle elő ne beszéljek, és néhány őtet érdeklő állításokat meg ne táfoljak. Ezekhez az utolsókhoz tartozik azon költemény, hogy ő (Bonaparte) a' *Bellerophon* hajójára jöven, azonnal *Majtland* kapitány szobáját elfoglalta 's annak helyt sem adott legyen, a' maga abban való kinyughatására. Még minekelőtte *Bonaparte* erre a' hajóra szállott volna, a' volt a' *Majtland* kapitány szándékja, hogy a' maga szobáját által engedi néki, valamint más szobák is készen voltak azoknak a' dámáknak elfogadásokra, kik a' *Bonaparte* társaságában vá-

oda rattattak. Hasonlóképen az is tsupa költemény, hogy *Bonaparte* nagyon megindúlva, 's kezét hára felé tartva a' hajó fedelén fel 's alá járt, hogy maga magával beszélgetett, 's azt kérdezte, ha valljon az Anglus kommissarius nem valamelly rosz ember legyen-é.“

„Egykor azt mondotta, hogy ő erősen fel tette volt magában, hogy Anglia Országban a' szárazra lépni megpróbáljon; és hogy a' volt a' plánuma, hogy olly közela' mennyire tsak lehet, *Chatam*nál kikössön, 's hogy onnan minden sietséggel *Londonba* marsirozni akart. Azt is megvallotta, hogy ez hihetőképen nem jól sült volna ki, 's hogy ő ezen próbatétel mellett életét is elveszthette volna. Azt mondá, hogy az ő plánuma nem mehetett tökéletességre, mivel a' *Villeneuve* Admirális a' vett parancsolatokat nem vitte végbe.“

„Az Anglusoknak hozzá való tódulások, kik az alatt az idő alatt, mig ő *Bellerophonban* volt, az ő látogatása végett, oda gyülekeztek, az ő maga szeretőségének nagyon hízelt, 's gyakran szántszándékkal a' hajó fedelén maradott, hogy az őtet bámuló sokságnak eleget tehessen.

„Illyenkor a' messze látó üvege mindig keziben volt, a' mellyel a' körülbelől lévőket gyakran megnézegette. Mindenkör igen sok tzifra ruhás aszszonyságok jöttek öszve, 's azok közül némellyek a' magok

pompás köntöseik által nagyon szembe tűntek: ezek mindenkor olly szerentsések voltak, hogy az ő különös figyelmetességét magokra vonták, ő pedig a' körülette lévő személyekkel mind anyiszor közlöt az a' megtettszését, a' mellyet amazoknak szépségek ő benne gerjesztett. Nem kevés tsudálta a' mi aszszonyi személyeinknek szépségeket, és azoknak familiabeli neveikről és környülállásaikról tudakozódott.

„Egy estve észre vett egy ifju dámát, melly azon hajóhoz igen közel vala, szokás szerint azt tudakozta, hogy kitsoda az? — Azt mondották nékie, hogy az B — n kisaszszony, a' B. Generális Leánya. — Ő tehát levette a' süvegét, köszöntötte, 's több ízben azt mondotta; O! be szép!“ *Bonaparte* nem egyedül maga tsudálkozott a' mi aszszony személyeinken; mert minden tiszték hasonlóképen gyönyörködtek azoknak látásokban, 's mindnyájan megvallották, hogy az Anglus aszszonyoknál szebbeket nem láttak.

„*Bonaparte* késérői, eránta nagy tisztelettel viseltetnek; erről tsak egy példát mondok: Egykor Sach-játékot játszott *Montholonnal*, a' ki azt sokkal jobban érti mint ő. *Bonaparte* a' partét már már elveszteni látszott, de *Montholon* készakartva rosszul játszott, *Bonaparte* pedig, amannak hibáit hasznára fordítván, utóljára nyertes volt. *Montholon* ditsérte az Urának abban a' játékban igen nagy jártasságát, 's mondotta, hogy néki lehetetlen olly nagy tapasztalású játékossal játszani. *Bonaparténak* ez látszott nagyon tetszeni.“

„Ő sokat kérdezősködött a' *Sz. Ilona* szigete clymájáról, 's minden más azt illető környülállásokról. Mértékletesség, azt mondá, egyetlenegy eszköz az egészség fenntartására; hogy ő tsak kétszer volt beteg, 's mind a' két betegségében nem massal hanem tsak szívó flastrommal élt. *Montholon* felesége beteges volt; *Bonaparte* az ő egészségéről tudakozódott. A' seborvos azt mondá, hogy már jobban vagyon, de

hogy azt gondolja, hogy a' tropicus tartománybeli egtájtól való felelem a' betegségének az oka, *Bonaparte* pedig így felelt nékie: „Orvosok, ti nem tudtok beteg lelket meggyógyítani! Minnyájan azt vették észre, hogy ezen szokot igen nagy indulatossággal kimondotta, 's azoknak értelmét mintegy magára fordította legyen.“

Az *Aberdeeni* hajós legények engedelmességre ismét vissza tértek.

A' *Janos* és *Lajos* Eő Császári Ausztriai Főherczegségeknek *Londonban* való megérkezésekről, a' *Londoni* közönséges ujságlevelekben ezeket olvassuk: Mihelyest ez az örvendetes hír kiterjedt, hogy az Ausztriai két Főherczegek Anglia országba jönni fognak, az a' megboldogult *St. Albans* Herczeghez tartozott, *Stretford-Placeban* fekvő palotát 6 holnapokra vette bérbe az országlószék, és az azon fő vendégeknek illendő elfogadtatásokra fényesen felkészítette. A' *Janos* Eő Császári Fő Herczegségének számára rendelt szobák első emeletben vannak, és igen pompás ujdán új készülétek és tétettek azokba. A' háló szobája különös szépséggel kiékesítetett; az abba helyezett hálónyoszolya ugyan az, a' mellyben a' Pruszsiai Király Eő Felsege a' maga *Londonban* való mulatásának ideje alatt *Clarence-Houseben* hált. Az ágya, és az ablakai körül lévő kárpitok karmasin színű selyemből valók sárga rojtokkal és sínórokkal vannak felékesítve. A' *Lajos* Eő Cs. Főherczegsége ugyan ott földszint lakik, a' melly lakást szintugy új házi eszközökkel felékesítetett. Különös jó izlés szerint itt is a' háló szoba felvagyon ékesítetve. A' benne lévő ékesítő eszközök setét vörös színű, és zöld selyemmateriából valók. Az egész ezen lakó szobákba megkivántató házi eszközök, 's azoknak rendbe szedése a' közelebb mult szombatn ugyan mint (October) 21-iken a' *Watier* és *Burgan* uraknak útmutatások szerint elkészült; ez az utóbbi, Udvarmesteri hivatal fog az Eő Cs. Herczegségeknek *Londonban* való

mulatások alatt viselni. Szombattól fogva két strazsa volt a' nevezett palotának kapuja előtt kiállítva; minthogy ezen a' napon vártuk Eő Cs. Fő Herczegségeket, azért a' népnek kimondhatatlan soksága tódult össze a' palota eleibe, azon reménységben, hogy az Eő Császári Főherczegségeket megismerelhesse.“

„Eő Cs. Főherczegség az ő késérőkkel vasarnap reggel, ugymint Oct. 22-diken reggeli 10 órakor *Boulognéból* elindultak, és délután 5 óratájban *Doverben* megérkeztek vala, a' hol Eő Cs. Herczegség az éjjel megháltak. Hetfőn, ugymint Oct. 23-ikán, reggeli 9 órakor, útra indultak Eő Cs. Fő herczegség *London* felé; a' Regens Herczeg Eő kir. Herczegsége hármat küldött a' maga udvari hintói közül Eő Cs. Herczegségnek elejébe, és az egész uton mindenütt voltak kiállítva a' kir. udvarból való emberek, az Eő Cs. Főherczegségnek szolgálatjokra; Eő Császári F.H.gségek *Canterburyban* és *Rochesterben* kevés ideig mulatván, 's azonban tsak kevés számokra készített frissítőt bevévén, éppen 7 órakor estve a' *Stratford-Placén* megérkeztek vala. Eő Cs. Főherczegség az ujonnan a' kir. Nagy Britanniai Udvarhoz kinevezett Cs. Kir. követtel, Eszterházy Pál Herczeggel ültek az első kintóban; a' következő két kotsiban ültek a' *Lajos* Eő Cs. Főherczegségnek Főudvarmestere, F. M. L. Gróf *St. Julien*, az Eő Cs. Fő-Herczegségnek Adjutánsai, és Kamarásai, Gróf *Morzin* General, és Báró *Pley* Oberster; a' Cs. kir. inzenőr korpusánál lévő Major Báró *Cerrini*; az udvari Orvos *Fischer Pál* Ur 's a' t. A' midőn kiszállottak, az összevgyülekezett nép soksága a' maga örvendetes „*hurrah!*“ kiáltásával köszöntötte meg az Eő Császári Főherczegségeket.“

„Egynéhány szempillantatokkal az Eő Cs. Főherczegségnek oda jövelelek után a' Regens-Herczeg Eő kir. Herczegségnek Főlovászmestere General *Bloomfield*

is egy királyi státushintóban megjelent, 's az Eő kir. Herczegségnek a' Regens Herczegnek nevében szerentsét kívánt Eő Cs. Főherczegségnek az Anglia országba való jövelelekhez. Eő Cs. Főherczegség azután az ebédhez ültek, *Bloomfield* Generalis pedig jött *Carltonhousebe* vissza, 's a' Regens Herczeget a' reá bízott követsegnek végbevételéről tudósította.“

Minthogy a' *Waterlooi* ütközetben is szembetünő akadálnak lenni tapasztaltott a' tüzelő fegyvereknek tsillámlása, azon okból most Anglia országban a' hadi puszkának tsövjei barna színű finnátzak bevonattatnak. *Towerben*, a' hol általjában vévén, igen ritka és rendkívül való fegyvergyűjtemények találtatnak, egy szemmelátó tanúbizonyság 25,000 olly módon befirnáztolt hadi puszkát látott.

Irlandiában még mindenkor tartanak a' békételenkedések. A' lakosoknak már régtől fogva tartó megelegetlenségeket még az is neveli, hogy az ujjabb időkben sok pázsitos (gyepes) mezők, a' mellyektől semmi dézmát nem kellett fizetni, felszántattattak; 's hogy a' lakosok most azoktól is dézmát fizetni kényszeritetnek.

A' *Londoni* közönséges ujságlevelekben, egy *Dublinben* September 16-án költ tudósítás foglaltatik, melly szerint a' katolika vallásuak egy alázatos irást küldöttek a' Pápához, a' mellyben az *Irlandiai* Ekklesiának jelen való állapotját lefestettek. Azon irásban következő kifejezések emlékezetre méltók:

„Bizonyos dolog ugyan, hogy a' kemény törvényekben, a' mellyek szerint az *Irlandiai* katolikusok íteltetnek, a' mi legkegyelmesebb monarcháknak uralkodásától fogva sok enyhülések történtek. De az a' mi szent Vallásunk ellen való ellenséges tusakodás még mindúntalan tart. A' hivek sok féle fortélyokkal 's lappangóutón módon eltsábitatnak. Egy Romai-Katolikus papnak a' maga Vallásától való elszakadása igen gazdagon megjutalmaztatik. Vagy

vagynak olyan emberek, a' kik a' szegényeknek gyermekeiket a' vallásoktól elszakasztván a' szüleiket pénzel megrakják, ha ezek a' szerentsétlen teremtésnek az ő vallásokat megtagadják.“

A' *Londoni* közönséges ujságlevelek minduntalan állatják, hogy *Napoleon* számára egy ujdán új fából való ház építetik Anglia Országban, a' mellyet darabonként szálljel lehet szedni, 's a' melly akképpen fog *Szent Ilonába* vitettetni. Azt mondják, hogy ez a' ház azon tzeának, a' mellyre rendeltetett, igen jól megfelel, és hogy igen tsinosan vagyon kidolgozva.

A' két Siczilia.

Az ugy nevezett *Giornale delle due Sicilie* Nápolyi ujságlevelekben következő közelebből való környülállások táltatnak a' volt Nápolyi Királynak *Muratnak* végső próbatételéről:

„*Murat Joakim*, minekutánna a' mult Május holnapjában *Nápolyból* elszaladott volna, keresett menedékhelyet Franciaországban, a' hol a' *Napoleonnak* véletlen vissza jövele az ő elméjét új reménységgel ketsegtetni látszott. Azok után a' történetek után, a' mellyek a' *Waterlooi* ütközetnek a' következései valának, *Murat Provenccében* maradott, nem ugyan a' menedékhely keresése végett, hanem hogy a' lakosokat az anarchiához felingerelvén, a' polgárok közt való háborúnak már akkor elaludt szövétnekét újra meggyujthassa. A' szövetséges armádáknak előre való nyomulások, és a' *Toulon* és *Marseille* városoknak, a' törvényes fejedelmeknek való magok megadások, e' Generált arra határozták, hogy Francia Országból eltávozzon.“

„A' *Nápolyi* politzia, a' melly őtet valameddig a' Francia földön mulatott, szemügyben tartotta, azután is a' midőn ő a' Francia tengerpartokat oda hagyta volna, szemmel tartá őtet. *Murat Corsicára* ment, a' hol a' *Vescovato*i birótól, *Colon-*

na Ceccaldi urtól el is fogadtatott. Ezen szökevény Generálnak ott megjelenése figyelmetessé tette azon szigetnek kormányozóját, a' ki rövid idő mulva meg is győzttetett arról, hogy az az ujjövevény nem más okból oda jött legyen, hanem, hogy a' szivében nevelt tsalárdságokat ottan napfényre hozhassa.“

„*Vescovato* volt a' főszállások mindazoknak a' Corsusoknak, kik a' Generál *Murat* vezérlése alatt *Nápolyban* szolgáltanak vala, a' ki, a' nemzeti törvényeknek megsértetésekkel éppen nem gondolván, *Bastia* városát, rárohanással megvenni, 's így az egész szigetet, melly magat békeségesen a' *Bourbonok* uralkodásoknak alája vetette vala, iparkodott megháborítani.“

„Egy a' mult September 11-dikén a' *Corsicai* ideig való kormányozótól, *Verrier* urtól kiadatott hirdetmény nyilvánosságá tette a' szökevény Generálnak titkat a' lakosok előtt, melly hirdetményben árulóknak és pártosoknak lenni nyilatkozattak mind azok, a' kik *Murattól* pénzt elvennének, mellyre ő *Ajaccióban* szökött, 's ottan 600 embert zsoldba felvett vala.

„Azonközben sok közönséges ujságlevelek hirdették azt, hogy ezen Generálnak a' szövetséges Fejedelmeknek nagy lelküségek menedékhely német országban, az *Austriai Császár Eó Felségének* felvigyázása alatt, adattatik, 's e' végre ő *Morva*, vagy *Cseh Országban* vagy a' *Felső Ausztriában* valamellyik várost választhat lakhelyül magának, 's abban mint magános ember élhet, végtére hogy egy Anglus fregát rendeltetett legyen az ő *Corsicából Triestbe* való által vitettetésére.“

„Éppen ezeknek a' híreknek megbizonyodásokra váraoztak, a' midőn *Murat* September 28-dikán éjjel *Ajaccióból* elszökött.“

„Noha igen nevetségeseknek láttattak lenni az ő plánumai, a' *Nápolyi* országloszék mindazáltal az ország tengeri partjai-

nak megőriztetések végett, könnyű hajókból álló vizsgálódó hajós sereget küldött ki a' tengerre, 's ez az ágyus tsajkákból álló *linea Gaetától Montecelloig*, más *linea a' della Campanella* fokától egész a' világosító toronyig (Messinánál), a' harmadik pedig a' *dell' Armi* hegyfokától egész a' jóniai tengerig nyult. A' következés igen is megmutatta, melly igen bölts lett légyen ez az előre való vigyázás."

Oct. 6-dikán déltájban *Murat* két könnyű hajókkal kikötött a' *Pizzoi* partra, *alsó Calabriában*, 's valami 30 emberrel, a' kik közt a' Generallieutenant *Franceschetti* és a' *Marechal-de-Camp Natale* voltak ment ki a' szárazra. A' partról minden tsendességben azon helységnek piatzara ment; oda érkezvén azonnal a' támadásra, és a' hazafiak közt való háborúra tzelzó szavát, ekként felemelte a' néphez: „*En a' ti Királytok Murat Joakim vagyok*; hiszen ti bizonyosan még ismertek engem!" Ezeknél a' szavaknál több nem kellett a' közönségés támadáshoz; minden ember fegyvert keresett. *Murat* és az ő késérői, kik *Monteleone* felé utnak indúltanak vala, látták, hogy a' nép nyomba követi őket, meredek kősziklákon ugrostak lefelé, 's igyekeztek a' parton reájok várakozó tsónakot elérni. De az öldözőiknek sokságától 's bátorságoktól meggyőzöttetvén, megfogattak, 's a' legelevenebb ellentállások után a' *Pizzói* erősségbe vitettek."

„A' verekedés közben *Pernice* kapitány megöletett, és a' *Franceschetti* General a' *Murat* más hét követőivel megsebesitetett."

„Az alatt, a' midőn a' parton leghevesebben folyt a' verekedés, a' kis tsajka, a' mellyen *Murat* késérőivel együtt eljött volt, futásnak eredett. A' General *Muratnak* egész expeditiója 6 hajókból állott, a' mellyek közül 4 az Eő Felsége (Szicziai) tengeri hadi seregeinek kezekre került, a' más kettő pedig kerestetik. Azt mondják, hogy egyik ezen hajók között három emis-

sáriusokat, kikre bünös plánumoknak végre hajtatása volt bizatva, a' *Licosai* partra ki tett légyen."

„Ez a' történet a' tsendességet tellyeséggel nem háborítottameg, de mindenütt olly ditséretesen, a' mint azt egy a' maga fejedelmét és a' rendet szerető nemzettől kivánni lehetett, fenn tartatott vala. A' politzia, a' mellynek a' *Murat* General minden legtitkosabb plánumai tudtara estenek, minden szükséges rendeléseket megtett vala; de annak intézetei mindenkor egy atyai országláshoz voltak alkalmaztatva. A' midőn már tudták, hogy *Murat* anarchiát, és a' polgárok közt való háborút elkezdeni igyekszik, még is az Országlószerék, az alattvalóinak hívségeiben bizván, meg nem engedte, hogy tsak egyetlenegy ember is fogságba vitessen. Ez ditsőségére szolgál a' Király gondolkodása módjának, a' ki meg nem tsalatkozott abban, hogy a' maga népeinek hívségeiben, 's szeretetekben bizakodott."

„A' historiában tündökleni fog a' *Pizzoi* lakosoknak buzgóságok; és a' királynak hozzájuk való adakozódása 's minden törvényes-hadi és polgári tisztviselőknék derék magok viseletek, kik minnyájan ezen alkalmatossággal új érdemeket szereztek magoknak a' Király kegyelmességére, és minden nemzeteknek tiszteletekre."

A' *Murattal* szárazra kilépett személyek ezek voltak: General *Franceschetti*; Marsal *Natale*; a' *Lanfranchi*; *Viaggiani Pasqualini*, és *Pernice* kapitányok; *Calvani* Al-Inspector: *Moltedo*, *Sargenti*, *Perelli*, *Sartarelli*, *Catania*, *Santini*, és *Pelalegrini* Lajtnantok; a' *de Giulio* káplár; két komornyikok ugymint *Armano* és *Boggi*; egy, *Ferraro* nevű szakáts, és valami 12 katonák.

Azt is mondják, hogy *Murat* olly szerentsés volt, hogy az őtet váró tsónakba belé ugrott, de hogy az ő sebes öldözői miatt a' tsónakot a' parttól el nem tolat-

hatta; hogy különös sors által seb nélkül maradott, holott csak nem minden ő vele oda jött emberek meg sebesítették, es egy megöletett.

A' későbbi, ugymint October 17-dikén költ Nápolyi tudósítások is ugyantsak erősítik azt, (a' mint mi ezt már közöltük) hogy *Murat* egy a' *Nunciante* Generáltól kinevezett hadiítélőszéktől halálra ítéltett, 's azon holnap 13-dikán agyonlövett légyen.

Állatják, hogy az ő megfogattatásának szempillantatjában olly irások nála találtattak, a' mellyekből tagadhatatlanul kitetszett az ő bünös igyekezete.

Magános levelek *Nápolyból* még ezen körülállásokat foglalják ezen történetről magokban: „Már jó idővel annakelőtte egy, *Murattól* kiküldött emmissarius jött vala az országba 's egész *Nápoly* városába bétsúszott, de ez azonnal megfogattatott; de noha mind eddig fogságban tartatik, még is a' maga bünös plánumából ki nem vallott semmit; külömben a' *Pizzó* mellett szárazra jött személyeknél sok, a' népnek fellázasztására tzelző hirdetmények találtattak.“

„Ezen az esztelen próbatételnek első hírül adatására *Nápolyból* a' *Principe di Canosa* utasításokkal küldetett a' *Nunciante* General-Gubernátorhoz, de a' ki útközben, egy a' már végbe vitt büntetésnek tudósításával *Nápolyba* siető kurirral öszvetalálkozván, ismét vissza fordúlt. Minekutánna *Murat* a' maga halálra megíteltetését, melly az az ő uralkodása alatt volt, 's még most is szokásban lévő haditörvény-

szerint esett, megéjtetve volna, gyóntató papot vett magához, a' mellyel valami egy óráig maradott; azután, néhány lépcsnyire attól a' háztól, a' hol fogságban ült, a' büntetés végre is hajtattott.“

Spanyol Ország.

A' *Porlier* Generálnak *Corunnában* lett elvesztése a' hivatal szerint való tudósítások által is megbizonyosodott. A' *Madriti* Oct. 12-dikén költ *Udvari* ujság azt foglalja magában, hogy a' pártos *Don Juan Daz Porlier* ellen mondatott halálos büntetés azon holnap 3-dikán *Corunnában* ment végbe; melly után mindem pártos irásai 's nyomtatott könyvei hóhér által megéjtettek.

Anglia országi közönséges ujságok egy levelet tesznek közönségesé, a' mellyet *Porlier* az elvesztését megelőzőt éjjel a' maga feleségéhez irt, 's a' mellyből (ha igazán az ő irótollából folyt) kitetszik, hogy *Porlier*, noha a' maga sorsát az Istenre bízta vala, a' bünös tselekedetét nem igen bántameg, ezzel vigasztalván levelében a' maga feleségét: „Az akasztófatsak a' gonoszakat megbetsteleníti, de az erköltsös férjfiút ditsősséggel 's jó hírrel megtetézi.“ Azt állatják, hogy *Porlier* a' maga testamentomában azt kívánta légyen, hogy *(mihelyt a' körülállások megengedik)* következő felírást tegyenek az ő koporsókövére: „Itt nyugosznak a' *Don Juan Daz Porliernek* Spanyol ármádák Generálisának hamvai, a' ki mindenben boldogult, a' mit a' Hazája ellenségei ellen kezdett, de a' polgárok közt való tziódások áldozatjául elcsett. Érzékeny lelkek tiszteljétek meg egy boldogtalannak hamvait!“

Nov. 5-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 364 5f8 forintól Válttoztudalában.

A' markahusnak fontja e' f. h. 1-ső napjától fogva 26 krajtzárra emeltetett.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 59.

A' Magyar Kurir 89-dik darabjához.

Magyar Ország.

A' Tudományok' Mindenségében Pesten a' tudományok virágzását, és a' Tanulóknak szaporodását jelesen bizonyítja az Akadémiai Jegyző könyv, mellyben az 18 14/15 Iskolai esztendőbeli Tanulóknak számok eképpen vagyon feljegyeztetve: Theologiat Hallgatók 77; Törvényeket Tanulók: 210; Az Orvosi tudományt, 's a' Chirurgicali és Patikáriusi mesterseget, 162; a' Philosophiát és Geometriát 322; öszveséggel tehát a' Tanuló Ifjúság 771. — Ugyan ezen esztendőben Doctorokká lettek: a' Theologiából 11; a' Törvényekből 7; az Orvosi Tudományból 2; Chirurgicali mester 1; Baba mester, 's egyszersmind [polgári Chirurgus 19; Patikárius mester 11; Fogorvos 1; Szem orvos 2, Babák 46; Baromorvos 26; Examinált Geometrák 14; Philosophiabeli Doctorok 13.—

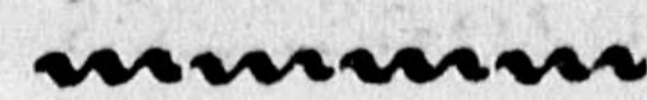
Ezen utóbbiak számát szaporította egy nagy reménységű Ifjú *Schéts Lajos József*, a' ki most 15 esztendős korában a' Philosophiát ditséretesen elvégezvén, a' szoros examenek után annak Doctorává tétetett, és jövendőre is tudománybeli kimiveltetéséről, 's a' Hazára nézve hasznosabb voltáról annál szebb reménységet nyujt; mivel eddig is minden iskoláiban vagy első, vagy elsők között való lévén, egyszersmind a' Magyar, Német, Francia, és Olasz Nyelvekben tökéletesen jártas.

Pruszsia.

A' Francia hadi foglyok közül 19 tisztek *Laplanche* Generállal együtt, kik az a' Pruszsus és a' Haszsziai hadiseregek által

rárohanással megvett *Charleville* városának nemzeti öröihez tartoztak, a' Királyparancsolatjára hazájokba botsáttattak. Az a' városban még lévő Francziák közt egy hadi tisztt egy falábal találtatik, a' ki penzióban élt, de a' *Bonaparté*hoz való hajlandóságától ösztönöztetvén ismét a' fegyverhez fogott. — A' nevezetes *Schulmeisternek* tettei ugyan a' Gubernialis Auditor által vizsgáltnak; de ezen kitanúlt spion ellen kevés próbák vannak; minthogy a' megfogattatása idejében, az írásait elfoglalni elmulasztották vala.

Egy *Compiègneben* költ magános tudósítás szerint a' kir. Pruszsiai ármáda készüi Francia országot egészszen oda hagyni, kivéven egy korpust, a' melly *Ziether* Generaliötenant alatt ottan fog maradni.

A' közelebb mult holnap 18-ikán költ *Párisi* közönséges tudósítások szerint, következendő Generálisok neveltettek a' Fr. Országban néhány esztendőkig maradandó 150,000 főből álló szövetséges hadi korpustok vezérjeikké. *Austria* részéről a' Lovasság Generálisa, Báró *Frimont*; *Orosz* birodalom részéről a' Generallajtnant Gróf *Woronzow*; *Anglia* részéről Hertzeg *Wellington*; *Pruszsia* részéről pedig General Gróf *Gneisenau*.

A' közelebb mult holnap 16-ikán követett éjjel a' tzikáló őrzőkre az úgy nevezett Rivoli utzában *Párisban* tűz adatott. Mindjárt azon helyre mentek a' honnan a' lövések estek, 's találtak a' palánkkarók megett három, puskával 's pisztollyal felké-

szült személyt, kik azonnal fogságba tettek.

October 18-ikán néhány Francia katonák *Parthenayban* a' katonaruházattart fegyveres kézzel megtámadták, 's egy részét magokkal elvittek. A' politzia még is kettőt közülök megfogott, 's az elragadott ruhát vissza vette tőlök.

Párisban, egyahoz a' piatzhoz, a' mellyen a' *Temple* nevezetű fogház állott, közel lévő házban, két gyalog regiment felfegyverkeztesére elegendő fegyver és munitzió fedeztetett fel. Annak a' háznak tulajdonosa, a' mellyben ezek találtattak, azonnal fogságra tétetett.

A' *Francfurtumi* ujságlevelek állatják, hogy, egy a' négy főbb szövetséges hatalmasságoknak követjeik közt kötött egyezés szerint, az a' Frantzia Királytól Julius 24-dikén kiadatott rendelésben megnevezett személyeknek tsak az Austriai, Orosz, és a' Pruszsiai monarchiákban, magoknak menedekhelyt keresni megengedettetett legyen, a' hol különös felvigyázás alatt fognak élni. Az egész Olasz Ország ezen rendelésből formaképen ki rekesztetett.

A' *Párisi* közönséges levelek erőssítik, hogy a' mult October 16-ik napján határozott meg a' Francia országra vetett hadi adó lefizetésének módja, és időpontjai. Ezek a' levelek azt mondják, hogy a' szövetséges hatalmasságok azt kívánták volna, hogy 100 millió e' most folyó esztendőnek végéig fizettessen le, a' többi 600 millió pedig holnaponként tétetődjön le olly képen, hogy az egész summa három esztendő alatt egészen kifizettessen. Továbbá azt mondják, hogy Francia ország ezeket a' feltételeket a' mostani pénz dolgára nézve igen terhelőknek lenni találta; főkép' pedig a' miatt, hogy a' Bonaparténak utolsó háború viselése, sok emberen kívül, 1500 millióban került.

A' *Maas-*, *Meurthe-*, *Vogesus-*, a'

felső és alsó Marne-Departementekben 30,000 Oroszok maradnak e' télen.

~~~~~

A' *Bremába* Oct. 22-ikén érkezett északi Amerikai tudósítások, mellyek Sept. 15-dikéig érnek, erősítik, hogy *Bonaparte Jósef* Amerikában *New-Yorkba* mintegy Aug. végén megérkezett, onnan pedig *Philadelpiába* ment legyen.

~~~~~

Warschauból October 14-dikén írják: „Kevés napok után várjuk ide az Eő Orosz Cs. Főherczegségét *Constantint*, *Párisból*; Eő Felsége a' Császár pedig, Novemb. 1. vagy 2-ik napján *Berlinből* ide érkezni szándekozik.

Hiradás.

Eő Császári Királyi, 's Apostoli Felségének e' folyó Esztendőbéli Szent Jakab havának 14-dik napján költ kegyelmes parantsolatjának értelméhez képpes *Tek. Temes Vármegyében* fekvő 's törvényes zár alá vetett *Beregszó Helysége* e' folyó Esztendőbéli *Karátsony* havának 15-ik napján a' nevezett Helyszinén tartandó közönséges kotta vetye által következő *Mind Szent* havának első napjától kezdvén minden jövedelmeivel együtt hat esztendőre a' legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog. Ezen szabad Királyi *Temesvár várossától* két órányi távulságra, 's Ország útján fekvő és egy nagy vendég fogadóval biró jóságban taláztatnak 19 egész, 143 fél, és 159 fertály helyes telekek — ezenkívül több zelérek úgy nem külömben 2000 hóld úri *Majorság* minden hóldot 1600 öllel számlálván. A' bérbe adásnak többi környülállásait, 's feltételeit tudni kívánók egyéb eránt *Doktorovits Miklós* *Tekéntes Temes Vármegye Tábla Birájához* és ezen törvényes zár alá vetett Jóság Gondviselőjéhez útasítatnak.

D. D. S.